

Waarom persé grote volken?

Dick Vunderink

We hebben het vanaf de eerste cursus gehoord: wil je honing halen, dan moet je grote volken hebben en een groot volk zit op twee broedkamers en één of twee honingkamers. Of beter nog een broedkamer als honingkamer, want als je volk niet in staat is een broedkamer met honing te vullen, dan is het geen goed volk. En je ziet zelfs dat er met enige meewarigheid wordt gekeken naar een imker die een volk heeft op een broedkamer en een honingkamer: 'hij zal het misschien nog wel eens leren!'

274 — Op zich zit er veel waarheid in deze beweringen, maar één van mijn lijfspreuken is: 'niets is altijd waar'. Er zijn situaties waarin het werken met volken op anderhalve bak heel zinnig is. Ik noem er een paar.

Als je fruihoning wilt winnen, heb je meer kans met anderhalve bak. Wat de bijen halen wordt minder in broed omgezet. Als je moet imkeren in een gebied waarin het voorjaar niet veel heeft te bieden, verloopt de voorjaarsontwikkeling trager dan elders en zijn je volken niet op maat om flinke afleggers te maken in de zwermtijd. Ik kom daar zo op terug. Als je niet te sterk wilt uitbreiden in de zomer door van elk volk een aflegger te maken, kan het werken met kleine volken een oplossing bieden. Als je graag reist met je bijen en je behoort niet tot de krachtpatser, dan kan werken met kleine kasten het imkeren net nog aangenaam maken. Ik denk dan ook aan ons, oudere imkers die graag lang willen doorgaan maar voor wie het fysiek wat minder gemakkelijk gaat. En om hen dan ook nog te belasten met het tillen van broedkamers vol honing, is een probaat middel om de vergrijzing van de VBBN te voorkomen! Om dezelfde reden heb ik besloten met Simplex-formaat te blijven imkeren in plaats van met Langstroth of Dadant hoe zeer ik geïmponeerd ben van die prachtige plakken broed. Misschien reis je graag individueel met je eigen auto en heb je geen aanhanger en dan kan een kleine kast meestal wel in je auto en een grote kast niet. En zo zijn er waarschijnlijk nog meer omstandigheden waar het werken met kleine kasten prettiger is. En ik weet zeker dat er ook wel weer oplossingen te bedenken zijn voor de situaties die ik boven beschrijf en dat is dan prachtig. Het gaat mij er echter om dat we ons niet vastbijten in dogma's waardoor we geen open oog houden voor andere situaties en andere (on)mogelijkheden.

En nu mijn eigen praktijk

Ik heb twee bijenstanden. Eén op een beschutte plaats midden in Amstelveen en die situatie is zo gunstig dat de tweede broedbak een absolute vereiste is. En een broedbak als honingbak zou heel goed kunnen, maar ik vind een volle honingbak al zwaar genoeg. Dus maar een keertje extra slingeren. Imkeren met kleine kasten zou hier volledig misplaatst zijn en dat is niet erg want ik hoef met deze volken niet te reizen.

De rest heb ik op het bijenpark staan en daar staan in het voorjaar 100 volken in een merendeels grasrijke omgeving en en daar is de voorjaarsontwikkeling veel trager. Dus reizen. Eerst naar de wilg, dan naar de Beemster op het fruit, in de drachtloze perioden terug op het bijenpark voor de zwermverhinderende en dan naar de linde. Deze volken zijn altijd een stuk achter bij de eerste stand, maar desondanks heb ik de meeste jaren eind mei een volle honingbak danzij die ene broedbak. Pas aan het eind van de fruitbloei moet ik - zeker bij het uitblijven van de IJsheiligen - wat ruimte geven. Mijn methode met deze volken is erop gericht dat ik van twee volken de ene één honingkamer in het broednest geef en de andere een tweede broedkamer. Thuisgekomen maak ik een gecombineerde aflegger met de tweede broedbak van het ene volk en de tweede honingkamer van het andere met de beste moeder van de twee. De hoofdvolk kweken een jonge moeder of krijgen er een als mijn kweek op tijd klaar is. En zo heb ik nu drie volken en opnieuw op een broedkamer en een honingkamer. De oorspronkelijke volken hebben een flinke aderlating door het afnemen van broed en jonge bijen en het nieuwe volk heeft nog geen vliegbeij maar een flinke portie broed. Zo ga ik naar de linde met kasten die ik heen zelf wel kan tillen en die gemakkelijk in staat zijn een honingbak te vullen zoals dit jaar opnieuw gebleken is. Werkt dit vlekkeloos? Natuurlijk niet altijd. Niets is immers altijd waar. Er zijn volken die op de linde toch ruimtegebrek krijgen. En misschien lukt het niet meer als ik me ga toeleggen op betere kwaliteit koninginnen waarvoor ik nu wat meer tijd heb.

De moraal van mijn verhaal is dat de verschillende situaties waarin we imkeren, ook een verschillende aanpak nodig maakt. Ook bij mij zoals ik liet zien. En daarin passen niet altijd de alom erkende recepten.